

VEDLEGG 4**Rapportering på finans- og gjeldsforvaltninga per 30.april 2017**

Fylkestinget vedtok i FT-sak 34/16 nytt reglement og rutinar for finans- og gjeldsforvaltninga. Det nye reglementet trådte i kraft 1.1.17, og dette er såleis første rapportering i høve nytt reglement.

Finansreglementet seier at fylkesrådmannen 3 gonger i året legg fram for fylkestinget rapport for finans- og gjeldsforvaltninga. Rapporteringa skal skje i samband med tertialrapportering per 30. april, 31.august og ved utgangen av kvart år. Fylkesrådmannen legg no fram rapport om finans- og gjeldsforvaltninga per 30.april 2017.

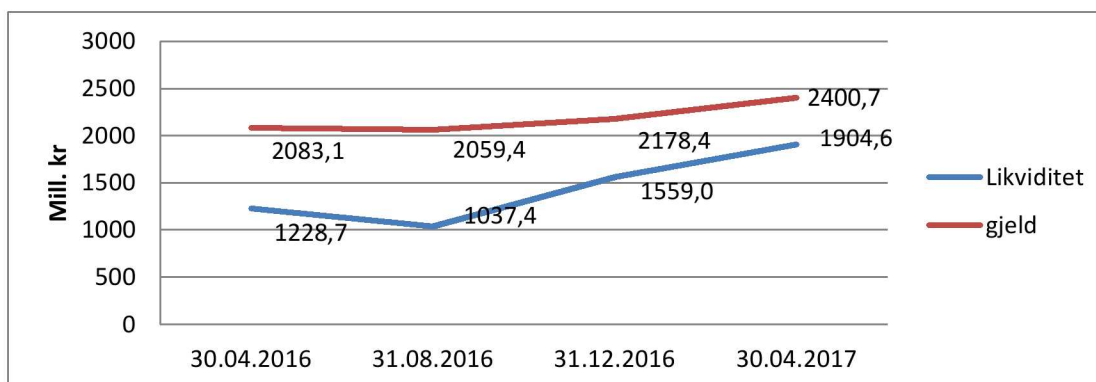
Reglementet omhandlar tre ulike forvaltningstypar:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål
- Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtalar
- Plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

Når det gjeld langsiktige finansielle aktiva har ikkje finansreglementet plasseringsrammer for dette. Fylkesrådmannen har såleis ingenting å rapportere på denne forvaltningstypen.

Hovudtrekk

Pr. 30. april 2017 har Sogn og Fjordane fylkeskommune ei gjeldsportefølje på 2,4 mrd. kr og ledig likviditet på 1,9 mrd. kr. Det høge gjeldsnivået må sjåast i samanheng med fylkeskommunen sine ledige midlar. Fylkeskommunen tek ikkje stor risiko i plasseringa av sine midlar, og dei er tilgjengelege på kort tid. Med ledige midlar på om lag 1,9 mrd. kr vurderer fylkesrådmannen likviditeten til fylkeskommunen som svært god. Av gjeldsporteføljen er det kun 21 % som er eksponert for renterisiko. Fylkeskommunen har store delar av likviditeten plassert i bank og ei renteendring vil difor i utgangspunktet ha motsatt effekt på dei plasserte midlane. Renterisikoen må sjåast i samanheng med det fylkeskommunen har inneståande og ein renteoppgang vil få ein positiv innverknad på økonomien i fylkeskommunen på kort sikt jf. risikovurderinga nedanfor. Vidare kjem 28,3 % av gjelda til forfall innanfor dei neste 12 mnd., og medfører at fylkeskommunen er utsett for ein viss refinansieringsrisiko. Denne risikoen vert vurdert fortløpande og må sjåast opp mot likviditeten. Grafen under viser utviklinga i fylkeskommunen si gjeld og likviditet det siste året.



Både gjelda og likviditeten har auka det siste året. Auken i likviditeten skuldast mellom anna ekstraordinært utbytte frå F1 Holding i samband med nedsalet av aksjane i Fjord 1 AS. Nye låneopptak har ført til ein auke i både gjeld og likviditet i rapporteringsperioden.

Rentemarknaden:

I rapporteringsperioden har pengemarknadsrenta (3M Nibor) gått ned og ligg per 28.04 på 0,97 %. Med ein refinansieringsandel på 28,3 % er det 678,3 mill. kr i kortsiktige lån som skal refinansierast gjennom året. Fylkeskommunen har fått gode rentevilkår til no og utsiktene framover tilseier at rentene fortsatt vil holde seg låge. Norges Bank sitt hovudstyre vedtok å holde styringsrenta uendra på 0,5 % i mai med bakgrunn i at inflasjonen i mars var som venta og arbeidsledigheita var noko lågare enn førespegla.

Vidare har kronekursen svekka seg og forventa pengemarknadsrenter i utlandet har falt. Inflasjonstala frå april viste ein totalinflasjon på 2,2 %. Dette er lægre enn Norges bank forventa i mars, 2,9 %. Marknaden reagerte med å prise rentene fram i tid svakt ned. Per 11.05 er 5 års swaprente indikativt prisa til 1,52 %.

Rapportering i høve finansreglementet sine avgrensingar

Rammene i finansreglementet set avgrensingar for finans- og gjeldsforvaltninga. Tabellen nedanfor syner om det er avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i reglementet. Første og andre kollonne i tabellen syner ulike parameter og deira avgrensingar i finansreglementet. Kollonne 3 syner status på rapporteringstidspunktet der det er aktuelt og i kollonne 4 vert det kommentert om det er avvik i høve reglementet.

Finans- og gjeldsforvaltninga	Finansreglementet sine avgrensingar	Status	Avvik
Likviditetsforvaltninga			
Støste enkeltbinding på plassering	Maksimalt 100 mill. kr	-	Nei
<u>Rentefølsemd - fond</u>			
Plassering av kort likviditet	Maksimalt 1 år	-	Nei
Plassering av mellomlang likviditet	Maksimalt 2 år	-	Nei
<u>Andel av forvaltningskapital</u>			
Innskot i bank/kredittinstitusjon	≤ 2%	-	Nei
Eigardel i eit rentefond	≤ 5 %	-	Nei
Risikovekt på papir i pengemarknadsfond	Under 20 % BIS-vekt	-	Nei
Gjeldsforvaltninga			
Durasjon - vekta rentebindingstid	Mellom 1 - 5 år	1,54 år	Nei
Refinansieringsandel innan 12 mnd	Maksimalt 35 %	28,3 %	Nei
Tal lån	Færrast mogeleg, men ikkje færre enn at refinansieringsrisikoen vert avgrensa	17	Nei
Største lån	Maks 25% av den samla låneporteføljen	11 %	Nei
Rentebindingsandel	Mellom 33 % - 66% av netto renteberande gjeld	62 %	Nei

For ordforklaring og utfyllande informasjon om finansreglementet sine avgrensingar sjå finansreglementet med tilhøyrande definisjonsark.

Pr. 30.04.17 er det ingen avvik mellom den faktiske finans- og gjeldsforvaltninga og finansreglementet sine rammer.

Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål

Det vert vist til finansreglementet sitt punkt 6.4. Finansreglementet skil mellom kort likviditet og mellomlang likviditet (midlar som ikkje er forventta nytta innan 2 år). Pr. 30.04.17 har fylkeskommunen 1904,6 mill. kr i ledige midlar, der 700 mill. kr er definert som mellomlang likviditet. Den ledige likviditeten er fordelt på bankinnskot, pengemarknadsfond og obligasjonsfond.

I tabellen nedanfor ser ein utviklinga i avkastninga på likviditeten samla, samanlikna med referanserenta (benchmark'), for det siste året:

Utvikling i samla avkastning siste 12 mnd. i mill. kr	30.04.2016	31.08.2016	31.12.2016	30.04.2017
Avkastning i perioden	7,2	8,2	9,7	10,8
Avkastning benchmark i perioden	3,9	3,7	4,6	5,6

Fylkeskommunen har fått 10,8 mill. kr i samla avkastning i rapporteringsperioden. Dette gjev ei meiravkastning på 5,2 mill. kr i første tertial, samanlikna med referanserenta. Auken i avkastninga i perioden, samanlikna med tidlegare periodar, skuldast at vi har hatt ein høgare likviditet i denne rapporteringsperioden. Sett i lys av det låge rentenivået har fylkeskommunen fått relativt god avkastning og fylkesrådmannen er nøgd med avkastninga.

Tabellen under syner fordelinga av den ledige likviditeten pr. 30.04.17. Vidare samanliknar vi den faktiske avkastninga til fylkeskommunen i perioden mot referanserenta (benchmark). Avkastning i % syner kva avkastning dei ulike plasseringsalternativa har hatt i perioden og kor mykje dette vil utgjere per år.

Plassering	Innskot pr.30.04.17		Avkastning i %		Avkastning i mill.kr		
	mill. kr	% -andel	I perioden	P.a	SFJ FK	Bench-mark	Diff.
Bankinnskot	1748,2	91,8 %	0,66 %	1,97 %	9,7	5,3	4,4
Pengemarknadsfond	103,7	5,4 %	0,66 %	2,03 %	1,0	0,2	0,7
Obligasjonsfond	52,7	2,8 %	1,25 %	3,79 %	0,1*	0,1	0,0
Samla	1904,6	100 %	0,67 %	2,03 %	10,8	5,6	5,2

*Som følge av fondsbyte (sjå tekst nedanfor) i rapporteringsperioden er avkastninga i mill. kr som vi har oppnådd for obligasjonsfond ikkje samanliknbar med avkastninga i prosent som gjeld heile første tertial.

Størstedelen av bankinnskotet er plassert i vår hovudbank, Sparebank 1 SMN. Grunnlaget for at ein så stor del er plassert i hovudbanken er vurderingar knytt til rentevilkår og risiko på plasseringane. Risikoen knytt til å ha så mykje midlar i ein bank er vurdert som liten og handterbar. Innskota i andre bankar er i hovudsak i Danske Bank der konsesjonskraftinntektene vert innbetaltⁱⁱ. I tillegg har fylkeskommunen om lag 36 mill. kr innestående på eigen bunden skattetrekkkonto.

Vi har i rapporteringsperioden flytt våre andelar i *Danske Invest Norsk Likviditet Inst* (pengemarknadsfond) til *Alfred Berg Nordic Investment Grade* (obligasjonsfond). Fylkeskommunen har pr. 30.04.17 plassert 103,7 mill. kr av den ledige likviditeten i pengemarknadsfond og 52,7 mill. kr i obligasjonsfond. Fondsplasseringane er fordelt slik:

Kort likviditet, etter finansreglementet sitt pkt. 6.1:

- Pluss Likviditet II (53,2 mill. kr)
- Pluss likviditet (50,5 mill. kr)

Mellomlang likviditet, etter finansreglementet sitt pkt. 6.2:

- Alfred Berg Nordic Investment Grade (52,7 mill. kr)

ⁱFylkesrådmannen har i si samanlikning med marknadsrenter for bankinnskot brukt gjennomsnittleg 3 mnd. Nibor som referanserente, samt nytta eit gjennomsnitt av samla kortsiktig likviditet i perioden som grunnlag for berekningane. For plasseringane i pengemarknadsfond og obligasjonsfond er det nytta 3 mnd. statsobligasjons-indeks (ST1X) som referanserente.

ⁱⁱ Konsesjonskraftinntektene vert innbetalt i euro (EUR), og ved sikring av konsesjonskraftinntektene vert det også føreteke valutasikring. Pr. 31.12.15 har vi innestående 20,4 mill. kr i EUR, om lag halvparten av beløpet er utsatt for valutarisiko.

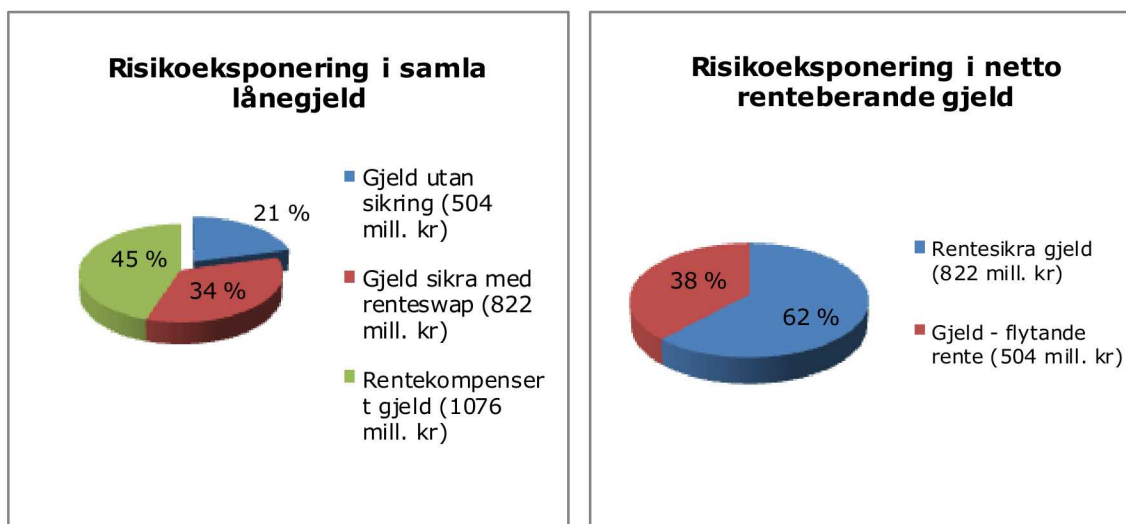
Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtalar

Det vert vist til finansreglementet sitt punkt 7.7. Pr. 30.04.17 har fylkeskommunen ei samla lånegjeld på 2400,7 mill. kr. Av dette er 821,7 mill. kr lån som er rentesikra med rentebytteavtalarⁱⁱⁱ, 1446,0 mill. kr er lån med Nibor tilknytt rente, og 133,0 mill. kr er lån med pt. rente.

Låneporteføljen består av serielån i Kommunalbanken og lån i kapitalmarknaden (sertifikat- og obligasjonslån). Andelen serielån (984 mill. kr) utgjer 41 % av den totale gjelda, medan lån i kapitalmarknaden (sertifikat: 551 mill. kr og obligasjonar: 866 mill. kr) utgjer 59 %. Ein del av låna i kapitalmarknaden har relativt kort løpetid og må refinansierast ved forfall. Innan eitt år har lån på til saman 678,3 mill. kr forfall. Dette utgjer 28,3 % av den samla gjeldsporteføljen.

Av den samla lånegjelda får fylkeskommunen rentekompensasjon på ei investeringsramme på omlag 1 mrd. kr. Ved berekning av rentesikringsandel nyttar vi den delen av gjelda som er utsett for renterisiko (netto renteberande gjeld) – vi trekker difor ut lånegjeld tilsvarende investeringsramma som vert rentekompensert.

Diagramma under syner kor stor del av den samla gjelda som er utsett for renterisiko og sikringsandelen i høve finansreglementet pr. 30.04.17:



Av den samla lånegjelda vert 1076 mill. kr rentekompensert og 821,7 mill. kr er rentesikra. Såleis er det kun 504 mill. kr av den totale gjelda som vert rekna til flytande vilkår. Dette medfører at 21 % av den samla gjelda er eksponert for renterisiko.

Diagrammet til høgre syner sikringsandelen av netto renteberande gjeld. Pr. 30.04.17 er netto renteberande gjeld 1324,7 mill. kr, og vi har ein rentesikringsandel på 62%. Dette er ein vesentleg høgare rentesikringsandel enn ved førre rapportering, og skuldast at vi tidlegare ikkje har teke omsyn til rentekompensert gjeld i berekningane av rentesikringsandel.

Fylkesrådmannen har hatt som målsetting å ha ein høg del av låneporteføljen på fastrentevilkår når det er forventning om stigande rentenivå. Som nemnt innleiingsvis er rentenivået venta å holde seg lågt framover, men ein må likevel kunne forvente at rentene skal opp på eit historisk sett normalt nivå på lenger sikt. Rentebindingar både på kort og lang sikt vert såleis vurdert fortløpande.

Vekta attståande rentebindingstid på låneporteføljen er berekna til 1,54 år, og gjennomsnittleg løpetid for låneporteføljen 5,44 år. Dette er innafør finansreglementet sine rammer.

ⁱⁱⁱ Rentebytteavtale er ein avtale mellom bank og kunde om bytte av framtidige renteutbetalingar. Som hovudregel vil den eine parten betale fast rente i heile perioden, medan den andre parten betalar flytande Nibor rente. I gjeldande rentebytteavtalar er det fylkeskommunen som betalar fast rente medan banken betalar flytande Nibor rente.

Tabellen nedanfor viser ei samanlikning av eigne rentevilkår (snittrente) mot marknadsvilkår i rapporteringsperioden:

	30.04.2016		31.08.2016		31.12.2016		30.04.2017	
	mill. kr	%	mill. kr	%	mill. kr	%	mill. kr	%
Rentekostnad i perioden/ snittrente	17,3	2,5 %	17,0	2,5 %	16,6	2,3 %	17,9	2,3 %
Rentekostnad benchmark i perioden/ gj.sn NIBOR 3M	7,4	1,1 %	7,0	1,0 %	7,9	1,1 %	7,7	1,0 %

Snittrenta i perioden for heile porteføljen er 1,3 %-poeng høgare enn referanserenta. Om lag halvparten av denne meirkostnaden i høve referanserenta (flytande vilkår) er forsikringspremien fylkeskommunen betalar for å redusere risikoen i høve renteendringar på kort og mellomlang sikt. Den andre halvparten skuldast at bankane har ein margin på sine utlån utover referanserenta.

Fylkesrådmannen er forplikta til å ta opp vedteke lån i løpet av året. På bakgrunn av vurderingar knytt til differansen mellom låne- og innskotsrenta er låneopptaket for 2017 teke opp i perioden. Årets låneopptak er på 262,6 mill. kr og er teke opp som eit sertifikatlån. Vidare er to sertifikatlån rullert med nye sertifikatlån og eit sertifikatlån rullert med serielån i Kommunalbanken. Det er ikkje inngått nokon nye rentebyteavtalar i perioden.

Risikovurdering

I finansreglementet punkt 10.2 står det at det skal gjerast ei risikovurdering i høve renterisikoen ved ei generell endring i renta på 1 % -poeng.

Berekninga viser at med gjeldande portefølje per 30.04.17 vil fylkeskommunen få ein gevinst på 10,4 mill. kr ved ein renteoppgang på 1 %. Den rentebærande likviditeten utgjer ein større del enn den flytande delen av gjeldsportefølja. I følgje berekninga vil ei endring i renta få ein svak positiv innverknad på økonomien i fylkeskommunen på kort sikt.

Når ein tek omsyn til storleiken på finansporteføljen vil fylkesrådmannen konkludere med at risikoeksponeringa per 30.04.17 er innafør eit akseptabelt nivå.

Konklusjon/tilråding

Fylkesrådmannen har ovanfor lagt fram sin rapport på finansporteføljen per 30.04.17. Fylkesrådmannen tilrår at fylkestinget tek rapporten til orientering.